

18/2021. (II. 16.) közgyűlés elnökének határozata

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésén, valamint a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendeleten alapuló feladat- és hatáskörömben az alábbi döntést hozom:

- I. A Békés Megyei Önkormányzat 2020. évi nemzetközi kapcsolatairól szóló beszámolót az 1. melléklet szerinti tartalommal elfogadom.
- II. A költséghatékonyság és kölcsönösség elvét követve a 2021. évi nemzetközi programját 2. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyom.

Felelős: Zalai Mihály elnök
Határidő végrehajtásra: értelem szerint
Határidő beszámolásra: 2022. I. negyedév

K. m. f.

Zalai Mihály

Melléklet:

1. melléklet: 2020. évi nemzetközi kapcsolatokról szóló beszámoló
2. melléklet: 2021. évi nemzetközi program

A 2020. évi nemzetközi program végrehajtása

1. Határ-menti testvérmegyei kapcsolatok: Arad megye és Bihar megye

2020. évben **Arad megyével** folytatott kapcsolatunkban az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 határon átnyúló együttműködési program keretében megvalósítandó közös projektjeink domináltak. A közös projektekkel és tervekkel kapcsolatos munkavégzés folyamatos volt az elmúlt évben is. Arad Megye Tanácsával még 2017-ben benyújtott közös projektek közül az alábbiak voltak megvalósítás alatt az elmúlt évben:

- 1. Második stratégiai felhívás 9/a beruházási prioritás /Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése/:** *„Határon átnyúló egészségügyi együttműködés a hatékony megelőzés és a minőségibb egészségügyi szolgáltatások, valamint az eredményes rehabilitáció és rekreáció érdekében Békés és Arad megyében”* (HEALTHCBC, azonosító: ROHU-236 és ROHU-453)
Vezető Partner: Békés Megyei Önkormányzat
- 2. Második nyílt felhívás 11/b beruházási prioritás /A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés támogatásával/:** *„Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása”* (WorkMix, azonosító: ROHU-204)
Projektpartner: Békés Megyei Önkormányzat

A ROHU-204 azonosítószámon nyilvántartott „Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása” (WorkMix) című együttműködési projekt keretében megszervezendő *Arad-Békés Megyei Vegyes Bizottsági szakmai találkozók* menetrendje és várható ütemezése kapcsán 2020 februárjában egyeztettünk az Arad Megyei Tanács kollégáival. Arad megye részéről 5 db, míg Önkormányzatunk részéről mindössze 1 db szakmai találkozó megtartása váratott magára. Az eredeti elképzelések és tervek szerint 2020. májusig valamennyi albizottsági találkozó megszervezésre került volna. Aradon 2020. március 5-én – még a veszélyhelyzet kihirdetése előtt került sor a kockázat-megelőzés és katasztrófamenedzsment témájú – tűzoltási gyakorlattal / bemutatóval egybekötött – albizottsági ülésre.

2020. március 11-én hivatalos levélben tájékoztattuk Arad megyét a koronavírus helyzet miatt szükséges azon intézkedés meghozataláról, miszerint valamennyi beütemezett szakmai találkozó halasztása indokolt meghatározatlan ideig. Az előállt bizonytalan helyzet és a projektbe tervezett tevékenységek akadályoztatása okán valamennyi vállalkezési szerződés módosításra került.

2020 márciusában Arad megyével közösen kezdeményeztük és kérelmeztük a *projekt megvalósítási idejének 12 hónappal történő meghosszabbítását*, melyre vonatkozóan módosítási kérelem került összeállításra és az elektronikus pályázati felületen (eMS) benyújtásra. A beadott módosítási igényben a projekt befejezési idejeként 2020. május 31. helyett 2021. május 31. került megjelölésre mely összesen 3 új, egyenként 4 hónap terjedelmű periódus beiktatását jelentette.

A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek átütemezését is tartalmazó módosítási igényhez kapcsolódó Támogatási Szerződés „Addendum” elnevezésű dokumentum 2020. június elején került jóváhagyásra.

2020 szeptemberében elkészült az új 28 oldalas, három nyelven kiadott *„Békés megye kincsei”* c. kiadvány, mely Békés megye természeti értékeit, történelmi örökségét, valamint a gyógyfürdőit és gasztronómiai különlegességeit mutatja be magyar, román és angol nyelven.

2020 utolsó hónapjaiban lezajlott a projekt keretein belül tervezett *mediakampány* is, mely a projekttevékenységre és a közös kulturális örökségre hívta fel a figyelmet Arad és Békés megye kapcsán.

A még 2017. szeptember végén Arad megyével, a Dél-Békés Mentőcsoport Alapítvánnyal és a Dél-kelet Magyarországi Különleges Mentőszolgálat Egyesülettel közösen benyújtott az egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére irányuló projekt (ROHU236) concept note (előkészítő) szakasza 2020. január végén lezárult, a teljes pályázat február végén benyújtásra került. A Monitoring Bizottság 2020. május 19-i döntésében jóváhagyta a teljes pályázat megvalósítását is, amely már a ROHU453 azonosító számot viseli. A támogatási szerződés megkötését megelőzően a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése 35/2020 (IX.10) KGY. számú határozatával döntött a projekt szakmai tartalmának átdolgozásáról és a magyar oldali partner szervezetek megváltoztatásáról. Az átdolgozást többek között a koronavírus járvány tette szükségessé. Az erre vonatkozó kérelmünket a Monitoring Bizottság 2020. december 15-én hagyta jóvá, amely ezzel a dátummal, 30 napos határidővel meg is kezdődött. Az új partnerek a Békés Megyei Központi Kórház és az orosházi Dr. László Elek Kórház és Rendelőintézet lesznek, és több mint 9,5 millió Euró fejlesztési támogatást kaphatnak majd kórházi eszközbeszerzésre és felújítási munkákra. A Békés Megyei Önkormányzat projektrésze gyakorlatilag változatlan marad, ügyeleti eszközbeszerzések valósulhatnak meg 2023 tavaszáig.

2. Kárpát-medencei testvérmegyei kapcsolatok: Hargita megye és Kovászna megye

Az erdélyi magyarokkal való kapcsolattartás évtizedek óta a Békés Megyei Önkormányzat meghatározó nemzetközi tevékenysége.

A Békés Megyei Önkormányzat a Hargita Megyei Tanács partnerségében a tavalyi évben a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásából a „*Testvér-megyék a kulturális örökség megőrzésének szolgálatában*” c. (TTP-KP-1-2020/1-000223 azonosítószámú) pályázatot nyert.

A nemzetközi projekt keretében a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő tevékenységek megszervezését terveztük a testvérmegyék kiemelt jelentőségű rendezvényein, 1.200.000 Ft értékben.

A csíkszeredai Hargitai Megyenapok keretében így 2020. júniusban Békés megyei helyi termék és értékbemutató, a békéscsabai Megyenapon (2020. szeptember) pedig "*Kulturális örökségünk kincsei*" elnevezésű Hargita megyei bemutató került volna megrendezésre.

A projekt célja mindkét helyszínen a testvérmegyék helyi termékeinek, értékeinek ismertetése, népszerűsítése volt a kölcsönös együttműködés jegyében, valamint a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő programok megvalósítása. A COVID járvány miatt és a kialakult veszélyhelyzetre tekintettel nem volt lehetőség megtartani a rendezvényeket, ezért módosítási kérelmet adtunk be a támogatási időszak meghosszabbítására, mely pozitív elbírálásban részesült, így 2021. november 31-ig van lehetőség lebonyolítani az eseményeket.

A Megyenap megvalósítására NEMZ-N-20-0172 azonosító számon elnyert 1.000.000 Ft támogatás felhasználása szintén 2021-es évre került átütemezésre, ahol többek között alkalom nyílhat a nemzetközi, testvérmegyei kapcsolatok ápolására is.

A megyék meghatározó rendezvényein való kölcsönös részvétel és az egyéb Kárpát-medencei kapcsolatok fenntartására és élénkítésére szervezett kulturális események, turisztikai kiállítások sajnos a járványhelyzet miatt elmaradtak.

3. Nemzetközi szervezetek

INTERREG V-A Románia-Magyarország 2014-2020

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Program célja a közös, román-magyar projektek finanszírozása, amelyek hasonló megközelítést, valamint innovatív megoldásokat követelnek, a határ mindkét oldalán felmerülő igények kiszolgálására, hozzájárulva a jogosult terület fenntartható fejlődéséhez.

A támogatható határ-menti terület a következő megyéket foglalja magába: Arad, Bihor, Satu Mare, és Timiș a román oldalon, illetve Békés, Hajdú-Bihar, Csongrád-Csanád és Szabolcs-Szatmár-Bereg, a magyar oldalon.

2020. évben a nemzetközi program középpontjában már az **INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezése** állt.

A kidolgozásért felelős Programozó Bizottság 2019 év végén alakult meg és ekkor tartotta első ülését. A koronavírus járvány jelentősen felborította a menetrendet, személyes találkozókra a 2020. évben nem került sor, de e-mailek formájában és online konzultáció keretében informálódhattunk a tervezés állapotáról, mely a Területi Elemzés készítésének fázisában van.

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata (CESCI)

Kontinensünk középső részének együttműködése elősegítése céljából alakult meg a **Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata** Budapesten (angolul: Central European Service for Cross-Border Initiatives, rövidítve: CESCI).

A szervezet célja, hogy a közép-európai térségben a határon átnyúló együttműködésekben résztvevő intézmények, szervezetek, önkormányzatok szövetségeként működjön és tagjainak különböző szolgáltatásokat nyújtson, segítve ezzel együttműködésük intézményi és infrastrukturális fejlesztéseit és növelve az együttműködések forrásbevonó képességét. Önkormányzatunk 360/2009. (XII.18.) KT. sz. határozatával döntött a CESCI-be való belépési szándékáról. A CESCI 2010. május 5-én megtartott közgyűlésén felvette Önkormányzatunkat tagjai sorába, azóta a Békés Megyei Önkormányzat folyamatosan részt vesz a CESCI közgyűlésein.

2020. szeptember 14-én került sor a legutóbbi éves rendes közgyűlésre. A főbb napirendi pontok ez alkalommal a 2019. évi beszámoló, tagsági és tisztségviselői ügyek, szabályzatok felülvizsgálata, az Európai Határ Menti Polgárok Szövetségéhez való csatlakozás, valamint a 2020. évi munka- és pénzügyi tervek voltak.

Összegzés

A megyei önkormányzatokra vonatkozó 2011. évi *Konszolidációs Törvény* szigorú rendelkezéseihez képest, a Békés Megyei Önkormányzat a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet ellenére, 2020. évben is igyekezett a lehető legeredményesebben közreműködni nemzetközi kapcsolatainak fenntartásában, erősítésében. A 2020. évre tervezett, Közgyűlés által elfogadott nemzetközi kapcsolatainkat érintő főbb célkitűzéseinket a lehetőségekhez képest, a korlátozásokat betartva sikeresen megvalósítottuk.

A Békés Megyei Önkormányzat a különböző, nemzetközi vonatkozású online eseményekre szóló meghívásoknak, felkéréseknek 2020. évben is igyekezett eleget tenni, a megye népszerűsítésének lehetőségét nyújtó nemzetközi események megtartására sajnos nem volt mód.

Az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 program keretében Arad Megye Tanácsával együttműködésben a *9/a – Egészségügyi infrastruktúrafejlesztés*, valamint a *11/b - A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés* - beruházási prioritásokra sikeresen benyújtott pályázatok (ROHU-204, ROHU-236, ROHU-453) megvalósítását folytatta.

Ezenfelül Arad megyével közösen , az Irányító Hatóság és a Nemzeti Hatóság koordinációja mellett megkezdte az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezését.

A fentiek mellett a Békés Megyei Önkormányzat a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kezelt nemzetközi pályázatot nyert, melynek megvalósítása 2021-re átütemezésre került.

Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2021. évi nemzetközi programja

I. A külügyi kapcsolatok ápolásának alapelvei és prioritásai

A magyar államigazgatási és közigazgatási rendszer 2011. évi törvényi változásait követően a megyei önkormányzatok feladatköre és költségvetése szűkebb mozgásteret enged a nemzetközi kapcsolataink ápolásában.

A Békés Megyei Önkormányzat számára továbbra is fontos szándék a meglévő külföldi partnereinkkel történő együttműködés.

A megye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a közvetlen határ menti szomszédokkal való együttműködés kiemelten fontos a jövő vonatkozásában.

Egyes nemzetközi szervezetekben betöltött tagságunk, illetve az alapvetően területfejlesztés-profilú nemzetközi szervezetek munkájának nyomán követése révén további lehetőségek nyílhatnak az Európai Unió közvetlen támogatási forrásaival kapcsolatos információszerzéshez.

I.1. Határ menti kapcsolatok

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program keretében mindkét tagállam konkrét célkitűzése, hogy a közös együttműködést tovább folytassák a program tematikája szerint. A megye határ menti fejlesztéseinek segítéséhez a Program Monitoring Bizottságában való részvételünk biztosít közvetett lehetőséget, a Programozó Bizottságban pedig a 2021-2027-es tervezés részesei lehetünk.

Arad Megye Tanácsával közösen benyújtott stratégiai (9/a – *Egészségügyi infrastruktúrafejlesztés*) és nyílt (11/b - *A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés*) pályázatok megvalósítás alatt állnak, ezáltal a két megye együttműködésének további erősödése várható a közös projektek során.

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program **2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának** tervezésében való részvétel pedig várhatóan több területen is közös együttműködések generál **Arad megyével**.

I.2. Kárpát-medencei kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolataink rendszerében a **Bihar, Hargita és Kovászna megyékkel** fennálló testvérmegyei kapcsolatok és együttműködések továbbra is jelentőséggel bírnak, különösen a közös projektek fejlesztését és megvalósítását célszerű szorgalmazni nemzetközi együttműködést támogató közvetlen brüsszeli források tekintetében.

Önkormányzatunk nemzetközi kapcsolatai terén kiemelt jelentőséggel bír a **Szlovákiával** való együttműködési lehetőségek kialakítása, hiszen a magyarországi szlovákok nagy része Békés megyében él, és a legutóbbi népszámlálási adatok szerint a szlovákság Békés megye második legnagyobb nemzetisége, több ezer fővel járul hozzá a 334.264 fős megyei lakosság számhoz.

A **Vajdaság Autonóm Tartomány**, illetve **Kárpátalja (Ukrajna)** irányában továbbra is a nyitottság elvét kívánjuk követni a közvetlen brüsszeli forrásokra beadható pályázatokhoz szükséges partnerség biztosítása érdekében.

I.3. Nemzetközi szervezetekben való részvétel, tájékozódás

A külügyi programterv megvalósítását segíti az Európai Unió forrásszerzési lehetőségei folyamatos figyelése.

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország 2014-2020 Program Monitoring Bizottságában való aktív képviselő, valamint az INTERREG V-A Románia-Magyarország 2021-2027 Programozó Bizottságában betöltött aktív szerep, a CESCO tagságunk, illetve a további interregionális és transznacionális együttműködések támogató programok tájékoztató rendezvényein való részvétel biztosíthatja a Békés megyei érdekek érvényesítéséhez az információs háttérrel a jövőben.